

Symposium autisme en geweld

Programma

- 09.30 - 09.45 Inloop
- 09.45 - 10.00 Welkom en uitleg van de dag (dagvoorzitter Jacqueline Erkemeij – Lochtenbergh)
- 10.00 - 10.45 Voordracht "wat is agressie?" (Patty van Amsterdam)
- 10.45 – 11.45 Eerste workshop ronde (Ciska Vriesema, Naomi Dessaur en Patty van Amsterdam)
- 11.45 – 12.00 Pauze
- 12.15 - 13.15 Tweede workshop ronde (Ilse van Zon, Naomi Dessaur en Patty van Amsterdam)
- 13.15 – 14.15 Lunch
- 14.15 – 14.45 Plenair "tips en tricks" en "positieve communicatie"
- 14.45 - 15.45 Derde workshop ronde (Ciska Vriesema, Ilse van Zon en Patty van Amsterdam)
- 15.45 - 16.00 Pauze
- 16.00 – 16.30 Plenair "preventie van agressie"
- 16.30 – 17.00 Afsluiting met een hapje en drankje

Ciska Vriesema:	Ontstaan van agressie en hoe dit te reguleren
Ilse van Zon:	Geweldloos verzet, signalering en preventie van agressie
*Naomi Dessaur:	Huiselijk geweld, kindermishandeling en de meldcode
Patty van Amsterdam:	Interactief oefenen over agressie

Bij deelname aan dit symposium mag je 7,5 SKJ punten registreren!

In alle workshops zullen voorbeelden van zowel jeugd als volwassenen met autisme en/of ADHD worden behandeld. Wil je een casus aandragen, laat het ons weten!

Locatie: Zalencentrum De Kiem (Koningin Julianaweg 91, 2691 GC 's-Gravenzande)

Mensen die werkzaam zijn bij een aangesloten organisatie krijgen voorrang en er is plek voor max. 200 deelnemers, dus geef je snel op (inclusief jouw voorkeur voor de te volgen workshops) via w.vangalen@voorzet.nl

---

* De workshops van Naomi Dessaur zijn alleen in het ochtendprogramma te volgen

Informatie over de workshops

“Boze buien / woede/ ontstaan van agressie en hoe deze te reguleren”

Door Ciska Vriesema (gedrags- en weerbaarheidstrainer)

In 60 min uur krijgen de deelnemers op interactieve wijze inzicht in:

- Wat agressie is
- Oploop van agressie
- Werkt agressie bij autisten anders?
- Hoe adequaat te reageren op agressie en eventueel te begrenzen
- Behandelen praktijksituatie (mits de tijd het toelaat)

Aantal deelnemers per workshop: max. 20

“Geweldloos verzet, signalering en preventie van agressie”

Door Ilse van Zon (GZ psycholoog / systeemtherapeut ZONpraktijk)

- Inleiding in en toelichting op methode 'geweldloos verzet en nieuwe autoriteit'.
- Gezinsdynamiek en kwetsbaarheden in gezinnen met autisme.
- Het werken met deze methode bij gezinnen waar autisme een rol speelt.
- Beeldmateriaal, oefening en uitwisseling met de zaal.

“Dilemma's in het handelen bij (vermoeden) van huiselijk geweld en kindermishandeling en het gebruik van de meldcode”

Door Naomi Desseaur (trainer aandachtfunctionarissen en professionals)

Ga jij 'over de streep' met jouw dilemma's in het handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling en het gebruik van de meldcode?

Wanneer professionals vermoedens hebben van huiselijk geweld, spelen er verschillende factoren mee die van invloed zijn op het signaleren, het bespreekbaar maken en het handelen. Zo spelen de eigen normen en waarden, socialisatie, culturele achtergrond, mogelijke ervaringsdeskundigheid, persoonlijke weerstanden, organisatorische dilemma's en de eigen en professionele attitude allemaal mee. In deze interactieve en prikkelende workshop onderzoeken we deze dilemma's in het handelen bij een vermoeden van huiselijk geweld door letterlijk 'over de streep' te gaan.

Leerdoelen:

Deelnemers worden zich bewust van eigen dilemma's die van invloed kunnen zijn op het handelen bij zorgen over en/of een vermoeden van kindermishandeling en huiselijk geweld. Zij krijgen praktische handvatten hoe met deze dilemma's aan de slag te gaan bij henzelf en collega's. Deelnemers gaan na in hoeverre bepaalde dilemma's in het handelen ook reëel zijn en leren beter en effectiever om te gaan met de eigen dilemma's, die van collega's en vooral welk positief effect dit kan hebben op de cliënten waar zij mee werken.

“Interactief oefenen en bespreken hoe om te gaan met agressie”

Door Patty van Amsterdam (zorgcoördinator stichting Klimkoord en trainingsacteur)

Middels casussen, die eerst besproken worden, word een deelnemer uitgenodigd om de hulpverlener te spelen. Vervolgens beweeg ik mee als de begeleidingsstijl aansluit en neemt de agressie toe als de bejegening niet aansluit. Deelnemers mogen ondertussen 'stop' zeggen en aan iemand anders overdragen. Na een casus bespreek ik door waarom wat werkte of juist niet.